

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE KESTÄVÄN METSÄTALouden RAHOITUSLAIKSI

Esitys uudeksi kestävä metsätalouden rahoituslaiksi pitää sisällään erittäin kovat tavoitteet. Kemera-lain uudistuksella on näytön paikka myös siksi, että edelliset uudistukset ovat toteutuneet vain osittain tai jääneet kokonaan toteutumatta. Pidämme kaikkien osapuolien kannalta tärkeänä, että nyt päästään maaliin ja selkeämpään kokonaisuuteen.

Me metsänomistajat pelkäämme alati lisääntyvää sääntelyä, byrokratiaa ja hajanaisuutta. Joiltakin osin esitys nostaa näitä pelkoja (esimerkiksi pakollinen toteuttamissuunnitelma), mutta samalla poistaa myös joitakin vanhoja kummajaisia (esimerkiksi de minimis). Kokonaisvaikutelmamme esityksestä on selkeästi positiivinen.

Erilaisten ympäristötukien muodostaman kokonaisuuden osalta toivoisimme metsänomistajan kannalta selkeämpää kokonaisuutta. Nyt järjestelmiä on useita ja pelisäännöt, rahoituksen riittävyys ja veronalaisuus riippuvat siitä minkä järjestelmän ja viranomaisen kanssa asioista keskustellaan. Tilanne on sekava ja lopputulos vaihtelee liikaa. Esitys ei tuo tähän ongelmaan muutosta. Kansallisten suojelutavoitteiden toteutumista parantaisi sellainen ympäristötukien uudistus, jossa kaikki suojelujärjestelmät – mukaan lukien Kemeran ympäristötuet - olisivat mukana.

Alla on tarkempia kommentteja esityksen yksittäisiin asiakohtiin.

Kemeran ympäristötuki

Nykyisessä ympäristötuen ongelmia:

- tuen todellista määrää heikennettiin merkittävästi, kun tuki tuli verolliseksi
- tuen määrää heikennettiin merkittävästi, kun omavastuun laskennassa kaikki puusto tulkitaan hakkuukelpoiseksi uuden metsälain myötä
- ympäristötukien ja –sopimusten jakaantuminen Kemera- ja METSO-tuiksi sekä eri viranomaisille hankaloittaa ympäristökineuvotteluja ja hidastaa suojelun laajentumista

Ympäristötuki tulisi palauttaa verottomaksi ja korvauksen laskenta vanhan käytännön mukaiseksi eli hakattavissa oleva puusto olisi kyseisen tilan neloskehitysluokan puusto. Positiivista uudessa lakiesityksessä on se, että heti hakattava puusto lasketaan vain sen tilan osalta, jolla missä suojeltava alue sijaitse.

Energiapuun korjuu

Erillinen energiapuun korjuun tuki tulisi yhdistää nuoren metsän hoitotyön tukiin korottamalla niiden tasoa kerättäessä energiapuuta. Pelkkä energiapuun korjuutuen poistaminen vaikeuttaisi Suomen energiavoitteiden saavuttamista ja vähentäisi osaltaan nuoren metsän hoidon määriä.

Toteuttamissuunnitelma ja toteutusilmoitus

Ehdotuksessa on kaikille työlajeille pakollinen rahoitussuunnitelma ennen työn aloittamista. Ehdotus lisää byrokratiaa ja siihen kuluva-aikaa. Vaarana on myös, että jäykät määräajat ja raportointivaateet vaikeuttavat ja hidastavat merkittävästi töiden tekemistä.

Esitämme pitäytymistä nykykäytännössä eli pienien ja selkeiden töiden osalta ei vaadittaisi kuin toteutusilmoitus.

Mikäli rahoitussuunnitelman pakollisuus kaikille työlajeille kuitenkin toteutuu, edellytämme sellaisia joustavia käytäntöjä ja aikarajoja, jotka eivät lisää byrokratiakustannuksia ei metsänomistajien eikä viranomaisten osalta. Esityksen lupaus tuesta toteuttamissuunnitelman laatimiseen antaa kuitenkin ymmärtää, että kustannukset tulevat kasvamaan toteuttamissuunnitelman myötä. Se ei ole kenenkään etu. Tavoitteena on pidettävä, että metsänomistaja pystyy itse tekemään taimikonhoitoon liittyvien työlajien suunnitelmat ja ilmoitukset Metsäkeskuksen verkkopalvelussa.

Tuki metsän uudistamiselle

Vajaantuottoisten alueiden uudistamistuen poistuminen aiheuttaa sen, että heikosti tuottavien maiden muuttaminen tuottaviksi loppuu. Ongelma on suurin Pohjois-Suomessa, missä kunttaisia kuusikoita riittää. Kokemukset niiden muuttamisesta vireiksi männiköiksi ovat erittäin hyvät. Jos metsän uudistaminen maksaa enemmän kuin se, mitä hakkuusta kertyy puun myyntituloja niin alueet jäävät hoitamatta. Uuteen lakiin pitäisi löytää sellainen ratkaisu, että nykyinen käytäntö voitaisiin säilyttää.

Vahingonkorvaus

Uudessa laissa lähdetään siitä, että kaikilla metsänomistajilla on mahdollisuus ottaa metsävakuutus, joka korvaa vahingot metsässä. Asia on sinällään perusteltu ja yhä useammalla metsänomistajalla on metsävakuutus. Viime vuosien suuret myrskytuhot ovat nostaneet selkeästi metsävakuutusten hintaa. Jos valtion tuki vahinkojen korvaamisessa poistuu, niin pitäisi luoda sellainen valvonta järjestelmä, että vakuutusten hinnat eivät nouse kohtuuttoman korkeiksi. Myös metsävakuutuksen korvaavuuden tulee olla sellainen, että se kattaa ne vahingot, jotka on aiemmin korvattu valtion varoista.

Laina

Vaikka lainan käyttö on ollut viime aikoina vähäistä, niin sen säilyttämistä rahoitusvaihtoehtona pitäisi harkita. Tämän päivän trendi on sellainen, että metsiin sijoittaminen lisääntyy. Kasvava metsäomaisuus lisää myös mm. tie- ja suometsin hoitohankkeiden kokoa ja samalla kustannuksia. Tällaisessa tilanteessa monilla metsänomistajilla on kiinnostusta rahoittaa hankkeita nimenomaan sellaisella lainalla, joka on tarkoitettu metsänhoitoon.

Yhteishanke

Metsänomistajat pyrkivät hankkimaan metsätiloja läheltä jo olemassa olevia metsätilojaan. Tämä voi aiheuttaa tilanteen, että samalla metsänomistajalla voi olla tarvetta esimerkiksi tie- tai suometsien hoitohankkeelle pelkästään omille maille. Tästä syystä yhteishakkeen pitäisi voida muodostua myös saman metsänomistajan tiloista.

Hankeko

Uudessa laissa hankeko

Porissa 15.8.2014

Etämetsänomistajien Liitto ry

Rauno Numminen
puheenjohtaja

Jaakko Temmes
varapuheenjohtaja